

Požadavky na informační systémy pro řízení dopravy a spedice

Vladimír Mika

Dopravní soustava ve vyspělé tržní ekonomice představuje složitý systém, který zabezpečuje volný pohyb zboží a osob. Dělí se podle toho, zda přepravuje osoby, či zboží, a dále podle způsobu přepravy na lodní, leteckou, kolejovou a automobilovou. V tomto článku se budeme zabývat specifiky dopravy automobilové.

Mezi činnosti dopravního procesu také patří, kromě přepravy osob a zboží a spedice, i doprovodné činnosti jako například autoservis, které jsou na trhu zajišťovány buď smíšenými (pokrývají celý proces), nebo specializovanými subjekty.

Požadavky na dopravní IS

Vhodný informační systém musí pokrývat všechny základní činnosti dopravního procesu, tak aby jej mohly používat smíšené firmy, a současně musí být modulární, tak aby jej mohly používat i firmy specializované.

Tento IS musí být rovněž integrován, musí mít vlastní ekonomické moduly – účetnictví, personalistiku, mzdy a platy.

Pro každou firmu je často nejdůležitějším údajem míra ziskovosti provozované činnosti a tyto informace jí poskytuje účetnictví. Ale dopravní firmy požadují i informace o tom, s jakou rentabilitou to které vozidlo realizuje daný přepravní výkon – hospodářský list vozidla. Tyto informace je nutné mít seřazeny v časových řadách, aby bylo možné vytvořit si různé pohledy na vozidlo nebo vybranou přepravu. Proto je důležitou částí IS modul, který shromažďuje data o nákladech a výkonech vozidla, tyto data agreguje a poskytuje souhrnné informace o ekonomice vozidla i ekonomice skupiny vozidel (tahač a návěs, valník, městský autobus, malý autobus atd.)

V dnešní době je rovněž nutné, aby IS byl schopen zabezpečit datové vazby mezi specializovanými firmami. Například má-li dopravní firma uzavřenou lukrativní smlouvu na servis vozidel a součástí této smlouvy je i zabezpečení elektronického vstupu faktur došlých za opravy vozidel do účetnictví dopravní firmy nebo v případě propojení spedice přímo s odbytem výrobce zboží.

Moduly IS pro dopravní firmu

Integrovaný informační systém je rozdělen do dílčích částí a měl by pokrývat všechny základní činnosti dané firmy:

- pracovní síla (personalistika, mzdy a platy, podniková spořitelna, jízda bez nehod),
- investiční majetek (evidence, plánování údržby),

Inzerce

PRVNÍ ELASTICKÝ
INFORMAČNÍ SYSTÉM

www.melzer.cz/registrace

Moderní informační a komunikační technologie podniku

29.9.2004, PARKHOTEL - Brno

Partneři konference:

Příklad IT řešení pro řízení spedice

Společnost ZDAR, a.s., provozuje osobní i nákladní dopravu, autoservis, čerpací stanice PH, nabízí služby spedice a centrálního dispečinku kamionové dopravy. Jako nosný informační systém využívá produkt společnosti ISIT - ISAD (Informační systém pro automobilovou dopravu). Základem tohoto systému je databázová platforma Caché a v rámci potřeb lze využívat buď jeho jednotlivé moduly, nebo ho využívat jako celek. Problematika spedice a centrálního dispečinku je řešena samostatným modulem s názvem Spedice a centrální dispečink. Ten se skládá z několika na sebe navazujících částí. Umožňuje vést evidenci přepravců, dopravců a ostatních zákazníků a vytváří společnou databázi objednávek všech spedičních pracovišť. Důležitou funkcí je přehled volných objednávek všech dopravních a spedičních pracovišť. Zajímavostí je automatická tvorba deníku dispečera nebo využívání databáze vzorových přeprav pro opakované přepravy. Převážní plán poskytuje dispečerovi přehled o vozidlech, objednávkách, řidičích a obsahuje nástroje pro přípravu objednávek vozidlům i pro manipulaci s objednávkami a řidiči. Fakturační část modulu zpracovává vystavené objednávky, eviduje došlé faktury atd.

- autoservis (dílna, zakázkový systém oprav),
- MTZ (skladové hospodářství, prodej zboží, evidence pneu, sledování spotřeby PH),
- nákladní doprava (zákazník, fakturace, kalkulace, statistika),
- spedice a centrální dispečink (spedice, centrální dispečink),
- odbyt, distribuce (řízení prodeje a nákupu, logistika, sklad zásob, výrobků a obalů),
- osobní doprava (zákazník, fakturace, optimalizace pravidelné dopravy, statistika apod.),
- ekonomika (účetnictví, finanční vztahy atd.),
- MIS (hospodářské listy vozidel, normování spotřeby PH, datové sklady).

IT ve vztahu ke spedici

Ve druhé části článku se zaměříme na nejprogresivnější se rozvíjející část dopravního procesu, a to na spedici a požadavky této činnosti vzhledem k IS.

Odesílatel zásilky (přepravce) potřebuje mít k dispozici partnera, který se profesionálně vyzná v dopravě a činnostech s ní souvisejících. K tomu slouží spediční a zasilatelské firmy. Zasilatelství je integrujícím prvkem mezi jednotlivými druhy dopravy a dopravci, který svou činností směřuje k optimální volbě dopravní cesty a k maximální efektivnosti dopravního procesu.

Je nutné si uvědomit, že informační toky v dopravě a spedici vznikají mezi všemi subjekty, tj. mezi výrobcí, dodavateli, dopravci, příjemci a spotřebiteli. Výkonné informační systémy umožňují zkracovat reakční dobu dopravních a spedičních firem na přepravní požadavky.

Počítačový spediční systém přitom nelze posuzovat jako samostatný izolovaný

systém, ale řešení je potřeba zapracovat do celého dopravně-přepravního systému. Toto řešení využívající výpočetní techniku je závislé na několika faktorech, mezi které patří velikost a rozsah dané organizace. Je možno vytvářet počítačové spediční systémy jen pro základní část spedice, nebo přistupovat k řešení v celém rozsahu dopravně-spediční činnosti. Při řešení je nutno postupovat racionálně, aby se nutné informace pořizovaly v minimální míře. Výchozím požadavkem v řízení nákladní dopravy je, aby náklad byl ve správném čase na správném místě. K jeho splnění má dnes spedice vybudovanou infrastrukturu, a proto platí, čím lépe pracuje řízení, tím účelněji pracuje i doprava.

Pokud má být počítačový spediční systém účinný a efektivní, musí obsahovat programy, které umožní uživateli práci účelnou pro potřeby řízení. Zpracování musí navazovat na logický tok informací související s přepravou zboží. Úloha spedičního systému spočívá v zajištění všech základních funkcí spediční firmy, která realizuje významnou část logických přepravních řetězců. To znamená, že spediční systém zahrnuje oblasti od zpracování objednávek, vytváření základních souborů optimalizace dopravní cesty přes export, import, skladování, balení, fakturaci přepravného až po statistiky apod. Zpracování musí probíhat komplexně v reálném čase.

*e-mail: system@ccb.cz
www.SystemOnLine.cz*

Autor článku, Ing. Vladimír Mika, je ředitelem společnosti ISIT.

PRVNÍ ELASTICKÝ
INFORMAČNÍ
SYSTÉM

Řešení pro:
výrobu
obchod
služby

Partneri pro Vaše řešení:

OR-CZ spol. s r.o.

Melzer, spol. s r.o.

JANET, spol. s r.o.

ISS Computers, s.r.o.

DINGO, spol. s r.o.

CAMO, spol. s r.o.

